

21

Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul III,
(CCIL)
Nr. 316
Marți,
3
martie
1992
5 lei**Dr. Alois Mock,
ministrul de externe al Austriei-la Sibiu**

Simbătă, 29 februarie a.c., a sosit pe calea aerului, de la București, dl. dr. Alois Mock, ministrul de externe al Austriei. La aeroport a fost întâmpinat de dl. Nicolae Nan, prefectul județului Sibiu. După ceremonia de primire dl. Alois Mock s-a deplasat la Cisnădie, pentru a vedea desfășurarea proiectului („S.O.S. Kinderdorf”) satul copiilor, realizat prin colaborare româno-austriacă. Înainte de a-și continua călătoria la Timișoara, la sediul Prefecturii județului Sibiu a avut loc o conferință de presă în cadrul căreia dl. prefect Nicolae Nan a făcut o scurtă prezentare a județului. Menționăm că în perioada interbelică au existat relații puternice cu Austria. Dl. ministru de externe s-a interesat care sînt posibilitățile de a reinvia aceste relații. Am putut afla astfel că întreprinzătorii austrieci sînt așteptați să realizeze societăți mixte, româno-austriece, sau să cumpere acțiuni ale societăților noastre comerciale. Prin discuțiile avute de dl. dr. Christoph Parisini, ambasadorul Austriei la București și dl. Dietmar Fellner, consilierul economic al ambasadei cu Camera de comerț din Sibiu, s-a stabilit că o se-

rie de industriași și comercianți austrieci să ne viziteze, în perioada mai-iunie, pentru a cunoaște potențialul economic al județului. Există, de asemenea, posibilitatea concesiunii de terenuri pe o perioadă de 99 de ani, în toate localitățile, pentru înființarea de societăți comerciale, unități de turism și prestatoare de servicii. Aceste concesiuni pot fi făcute de cetățenii străini, sau împreună cu cetățenii români. Se va avea în vedere crearea de întreprinderi mici care, după cum afirma dl. Alois Mock, rezistă din punct de vedere economic mult mai bine decât întreprinderile mari. Un alt punct favorabil dezvoltării relațiilor bilaterale constă în faptul că acestea se stabilesc în mod direct, fără filtrarea lor prin București.

După vizitarea Forumului German, Institutului Teologic Evanghelic, Bisericii Catolice, Liceului Brukenthal și a Catedreii Evanghelice coloana oficială s-a deplasat la Turnișor, unde dl. ministru de externe al Austriei a fost primit cu deosebită căldură de comunitatea germană din această suburbie.

Marius GHEORGHIU

În exclusivitate pentru „21-RADICAL”**Interviu cu excelența sa dl. dr. ALOIS MOCK**

R.: Domnule ministru, care este părerea dumneavoastră despre România în general și județul Sibiu în special?

A. M.: Revoluția a deschis largi posibilități României. E foarte important ca poporul, cetățenii să nu fie înșelați în așteptările lor, pentru că aceasta ar însemna un pas înapoi pe calea democratizării. Cred că este deosebit de important ca țările occidentale să-și asume rolul de parteneri economici, culturali, care să intensifice aceste relații, pentru a ajuta astfel la reconstrucția țării, după anii îngrozitori ai comunismului. Trebuie asigurată o mai mare democrație... Dacă aceste lucruri vor dura prea mult timp, oamenii se vor simți înșelați și din punct de ve-

dere politic ar fi un lucru periculos. Austria sprijină România, dar, pentru ca România să se găsească în Consiliul European trebuie să devină un stat de drept, democrația trebuie să funcționeze, trebuie să semneze Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să asigure protecția grupurilor etnice și, pentru a putea fi sprijinită, trebuie ca România însăși să se sprijine.

R.: Comunitatea Economică Europeană pune accent pe dezvoltarea relațiilor regionale mai degrabă decât pe cele naționale. După recente alegeri, în România, unele localități au primarii din opoziție. Se va face o diferențiere a relațiilor în funcție de acest lucru?

A. M.: Importantă este o de-

mocrație reală. Nu se poate afirma că se pot dezvolta relații doar cu primarii din partidul de guvernământ, sau doar cu primarii din partidele de opoziție. Important este ca partidul de guvernământ să respecte opoziția și opoziția să aibă șansa să devină partid de guvernământ. Acest lucru e foarte important.

R.: Începînd cu această primăvară nu mai există monopolul unui singur partid. Ce părere aveți despre acest lucru?

A. M.: În mod cert, este un lucru bun. Nu poate exista democrație fără opțiune alternativă. Dacă există doar o singură poziție nu este democrație.

R.: Cum privești emigrarea etnicilor germani?

A. M.: În mod sigur este o

mare pierdere pentru acest oraș, deoarece este vorba de niște oameni muncitori și dinamici. În nici un caz această problemă nu poate fi soluționată prin metodele înfricoșătoare pe care le-a folosit regimul comunist. Am remarcat și în Cisnădie că, datorită evoluției politice, sînt speranțe, oamenii încep să-și dea seama că există un sens în a rămîne aici.

R.: Mulți sînt emigranți economici. Dacă reforma se va face rapid și se va constata mult doritul reviriment economic, credeți că se vor întoarce emigranții?

A. M.: Dacă reforma și privatizarea vor merge bine și repede, există șansa reală ca unii dintre cei plecați să se întoarcă.

R.: În urmă cu peste două secole au luat naștere în județul Sibiu cîteva comunități germane, ca urmare a persecuțiilor religioase la care au fost supuși în Austria. Ce gânduri

aveți pentru acești oameni?

A. M.: În primul rînd vreau să mă informez despre viața acestor oameni și să găsim calea de a-i ajuta, în așa fel încît să nu fie nevoite să plece de aici. Dacă vom fi siguri că există o democrație reală și viabilă vom face investiții.

R.: Sînteți prima dată la Sibiu?

A. M.: Da, mă aflu aici pentru prima dată. Sînt impresionat de tabloul istoric al locurilor și sper ca acest oraș al culturii europene să se dezvolte viguros și dinamic.

R.: Cînd nu veți mai fi ministru, ați dori să vă reîntoarceți pentru a vizita Sibiu, ca persoană particulară?

A. M.: M-am gîndit deja la acest lucru. Cel mai mult mi-ar plăcea să mă întorc cu mașina, pentru a avea posibilitatea să cunosc mai bine această frumoasă zonă.

R.: Vă mulțumim.

Marius GHEORGHIU

La început de drum

La nivel de simțire spontană, oamenii au tot așteptat, preț de doi ani, mai ales schimbări. Acestea, în mod infuz, traduceau ceea ce un popor așteaptă de la o revoluție. N-a fost să fie chiar așa, de ar fi să meditam doar la monopolul puterii: acesta a rămas tot în zona fostei nomenclaturi. Ca și altele, banii pentru pus pe picioare viitoarele afaceri, sau indiferența pentru soarta celor mulți.

Dacă ne referim la politică, putem face remarcă următoare: diferența dintre omul public și lichea, în România, e foarte mică atunci când ambiția personală nu vizează comunitatea. Omul politic autentic se situează pe acel punct tainic al unei arhitecturi secrete, în care orgoliul

de a-și pune la bătaie capacitatea se întâlnește cu problemele comunității. Dacă nu e așa, mai devreme sau mai târziu, într-un mod sau altul (gama este infinită în principiu) el poate fi mituit, deci anihilat.

Pentru alegătorii de la 9 și 23 februarie, ca și pentru aleșii lor, esențial, cel puțin în Sibiu, este să se observe o modificare clară. Cît de mică, dar o modificare, în raport cu cei doi ani care ne-au precedat. E șansa și în același timp, examenul noilor aleși. În orașul nostru, cu puțină inteligență și tenacitate se pot schimba atîtea lucruri în bine: remedierea gropilor din șosele, anihilarea murdăriei, degajarea străzilor centrale prin interzicerea traficului auto, amenzi ferme pentru civilizarea publicului, măsuri dure în vederea eradicării corupției etc.

Altfel, inerția și uzura pot compromite orice administrație, plină de bune intenții, și atât.

Lucian FILIP

Cînd va arăta acest spațiu (Calea Dumbrăvii — lină magazinul „Dioda”) căruia i se spune parcă, ca un adevărat PARC?

Foto: Iulian PREDA

„BIOGAZUL — o șansă mereu pierdută“?! (IV)

La simpozionul „Copsa Mică — prezent și viitor” au luat parte și specialiști de la IPROCHIM (Institutul de Proiectări pentru Industria Chimică) filiala Sibiu. Urmărind expunerea domnului Roland Schnell (reprezentant al firmei B.T.A. München) și vizionînd o casetă a respectivei firme, specialiștii sibieni au considerat că o instalație de prelucrare a deșeurilor menajere prin fermentație anaerobă ar fi „perfect realizabilă și poate fi exploatată corespunzător în orașele județului nostru”.

În cele ce urmează vă prezentăm demersurile întreprinse de către IPROCHIM S.A. în realizarea unei astfel de instalații. Informațiile ne-au fost furnizate de dl. ing. Ioan Lăzăroaie, șeful filialei Sibiu și d-na ing. Daniela Losonci, proiectant.

La 23.07.91 IPROCHIM remite Primăriei adresa nr. 32498. În respectivul document se solicită sprijin pentru valorificarea prin biodegradare a deșeurilor menajere din urbea noastră. De asemenea, se menționează unele date tehnice referitoare la construcția, funcționarea și exploatarea respectivei centrale. Primăria nu dă nici un răspuns. Atunci a fost contactată Prefectura. Propunerea este găsită „interesantă” de către prefect Nicolae Nan,

care promite că va da un răspuns oficial.

La 23.07.91, Prefectura județului Sibiu primește din partea Agenției Române pentru Dezvoltare adresa nr. 1141 prin care se informează că Elveția urmează să acorde țării din estul Europei un ajutor financiar în valoare de peste 1 miliard de franci elvețieni. (30% din respectiva sumă fiind nerambursabilă). Ajutorul urmind a fi destinat realizării unor proiecte din sectoarele: bancar, comerț, sănătate și PROTECȚIA MEDIULUI. Prefectura este rugată să trimită urgent proiecte în domeniul protecției mediului. Se atrăgea atenția că „asistența financiară din partea Elveției depinde numai de lista de proiecte avansate de partea română și de seriozitatea acestora”.

La 15.08.91 doamna ing. Daniela Losonci (de la IPROCHIM) înaintează Primăriei oferta „Uzina pentru prelucrare prin biodegradare a deșeurilor menajere din Sibiu”. În aceeași zi se completează cu același proiect („Uzina pentru prelucrare prin biodegradare...”) formularul special primit de la Agenția Română pentru Dezvoltare. Apoi formularul a fost încredințat Prefecturii, care trebuia să-l trimită la București — termenul limită fiind 30 sept. 91 —

Odată zarurile aruncate, rezultatele cunoscute, se cade ca electoratul Sibiului să fie felicitat pentru înțelepciunea și constanța cu care s-a prezentat la urne în ambele scrutine și a votat în spiritul conștiinței proprii, aducînd Sibiul pe locul ce-l merită printre cetățile lucide în raport cu realitățile vremii.

Încrederea acordată noului primar, dl. Șerbu Sorin Inocențiu, și corpului de consilieri îi obligă să se detașeze de reminiscențe, de bisericiuțe, de ideea de găscă, în vederea realizării unei echipe omogene care să găsească căile pentru ca scopul — anterior enunțat — de ieșire din tunel, să devină o realitate. Numai în acest mod Sibiul va redevini ceea ce a fost și va deveni ceea ce trebuie să fie.

Este de la sine înțeles că nu se poate cere actualei „echipe” să facă minuni, ținînd seamă de „fragila democrație” cu care ne-a blagoslovit puterea emanată, ale cărei reglementări, elaborate cu ju-

mătăți de măsură, au avut drept scop menținerea rînduieiilor convenabile eșalonului doi al nomenclaturii (vezi fondul funciar, privatizarea, liberalizarea prețurilor etc., etc.)

Actuala „formație” a primăriei municipiului va analiza ceea ce trebuie făcut, ce anume are prioritate, precum și modalitățile de rezolvare. De bună seamă că toți cetățenii urbei, indiferent de opinia cu care au votat, sînt doritori să afle, periodic, ce anume hotă-

prezent de numeroase instituții de toate gradele, formulă a cărei eficiență credem că nu mai este cazul să o demonstrăm, ea fiind practic salutară. Bineînțeles că „contactele” celui desemnat, vor trebui să depășească substanțial pe cele ce odinioară erau denumite pompos și inefficient „relații cu publicul”. Atît în ce privește recepționarea, eît și rezolvarea problemelor aduse la cunoștința administrației municipiului.

Este o măsură, credem, necesară prin care această persoană să aducă, periodic, la cunoștința locuitorilor aspectele cu care este confruntată primăria și, de ce nu, doleanțele cu pondere ale concetățenilor, ale instituțiilor, societăților economice și comerciale, asociațiilor etc. Fără îndoială că activitatea purtătorului de cuvînt nu exclude contactul direct al primarului cu presa, cu cetățenii pe teme importante, în care să fie interesată sau angajată întreaga suflare a municipiului.

Folosindu-se maniera de conducere a treburilor urbei de către primărie „la lumina zilei” vor fi înlăturate suspiciunile, va fi eradicată corupția, se va instala definitiv credibilitatea și spiritul adevărului, va fi o demonstrație, fără echivoc, a ceea ce se înțelege prin respectul drepturilor omului și instaurarea adevăratei democrații.

Liviu LALU

CIVICA

riri s-au luat privind viața urbei, astfel putînd fi realizată — în mod firesc — colaborarea dintre aleși și alegători. În acest fel vor putea aprecia măsura în care aspirațiile noastre își vor găsi rezolvarea optimă.

O altă idee demnă de reținut este aceea exprimată de actualul primar, dl. Șerbu Sorin, de a-i fi respectat timpul de care dispune, pentru a se putea ocupa de îndatoririle sale — și trebuie să recunoaștem că nu vor fi puține, mai ales în prima perioadă. Aceasta, în virtutea dictonului că „timpul e prețios, costă bani”. Aici ne permitem o sugestie, aceea de a găsi posibilitatea desemnării unui „purtător de cuvînt” al primăriei, practică folosită în

Cu lanțuri de picioare

Sibiu, în 22 decembrie '89. De 24 de ore gloanțele ucisese oamenii. Militia, pompierii și armata erau în stradă. Precis — și securiștii. Oamenii partidului comunist, indiferent că erau la județ, la primărie, la ziar, în instituții și întreprinderi, încercau cu disperare, să stăpînească situația. Zecile de mii de revoltați au trecut la primele gesturi de organizare. Așa au fost montate microfoane și difuzoare pe Casa de Cultură. Vestea morții generalului Milea nu sosise, iar pînă la vestea fugii Ceaușescilor vor mai trece 3-4 ore. Printre „huliganii” care, de la microfon, au spus ceva multumii se afla un bătrîn înalt, cu păr alb și palton negru. A început cu o voce puternică să dezvăluie ororile îndurate de generația lui, el însuși fiind condamnat pe viață, din motive politice și a stat ani de zile, cu lanțuri de picioare, în temnițele comuniste. Eram în dreapta lui și

aveam cunoștință de soarta partidelor istorice, de existența închisorilor politice, de moartea, în ele, a sute de mii de oameni, inclusiv comuniști ca Lucrețiu Pătrășcanu și Vasile Luca, de soarta a milioane de oameni zdrobiți în numele unei ideologii adusă de aiurea. Și privind, de acolo de lîngă microfon tancurile, taburile, soldații și ofițerii înarmați, sau civilii de pe hotelul Continental, care ne filmau, vedeam doar „banditul” de lîngă mine, un personaj din romanele lui Dickens. Cînd s-a retras, cu robustețe înceată, printre tinerii agitați i-am atins protector mina, în speranță, tremurîndă, că soarta mă va proteja și pe mine. Bătrînul înfrumusețat de părul alb se numește Aurel Maxim.

Ion UNGUREANU

P.S.: În închisorile comuniste, deținuților politici li se striga: banditul!

METONIMII

Cînd a auzit cuvîntul patriotism, a sărit în sus ca ars: „iarăși? iarăși patriotism? iarăși ceaușisme?” Și nici măcar nu era un om despre care ai zice că nu poate stăpîni sensul noțiunilor. S-a produs însă și în mintea lui o reacție de suprasaturație. Atît de mult a mușcat căteava propagandei comuniste din carnea cuvîntelor, încît și pentru el vocabularul limbii române s-a redus simțitor. A pierdut nu numai câteva neologisme înăuntrul cărora sensul metaforic s-a uscat ca o toacă, ci și o multime de cuvinte neaoșe pe care așa-numitul limbaj de lemn pare a le fi compromis pentru totdeauna. Se va întîmpla, probabil, și cu noțiunea de patriot ceea ce s-a întîmplat, în urmă cu un secol și mai bine, cu cea de căușă: de la o semnificație pozitivă va trece în sfera negativității, definind, prin degradare semantică, o realitate morală hipertrofiată.

Dar avem oare atît de multe cuvinte în limba română încît să ne putem lipsi cu totul de cele compromise prin folosire abuzivă? Cu ce vom înlocui cuvîntul patrie, care își are rădăcina într-un etimon de emoționantă rezonanță latină și care a făcut o atît de strălucită carieră afectivă de-a lungul veacurilor? Dar cuvîn-

Aventura cuvintelor

tele din familia nație (națiune) — național — naționalism?, de care se leagă cele mai substanțiale momente ale istoriei noastre? Dar sintagma om de omenie, cu care ipocrita limbă ceaușistă încerca să-și acopere — recurgînd la un unicat expresiv — neomenia faptelor, dar care a dat de-a lungul vremii atîta substanță spiritualității românești?

Dar ce vom face cu însuși cuvîntul revoluție care, după o reabilitare semantică prin contaminare cu conceptul științific înăuntrul căruia s-a cuibărit, este pe punctul de a-și recăpăta înțelesul caragialesc din „Conul Leonida...”? (fapt explicabil nu doar prin analogie cu sensul marxist al conceptului — de care lumea s-a saturat pînă-n gît — ci și prin dezafectare graduală progresivă a evenimentelor din decembrie, cărora ne e din ce în ce mai greu să le punem eticheta de revoluție fără a folosi ghilimelele). Dar cu cuvintele „postrevoluționare” cu viață atît de scurtă (de, limba de lemn și-a mai scurtat nițel dangătul!), folosite acum cel mult cu un sens ironic (implementare, manipulare, om de bine, democrație originală etc.)?

Vasile AVRAM

La data de 7 sept. 1944 Administrația financiară a județului Constanța a comunicat printr-o adresă Ministerului de Finanțe că: „Armatele roșii în trecerea lor prin județul și orașul Constanța au luat cereale, cai, boi, porci, oi, căruțe mărfuri etc. pe care în parte nu le-au achitat”. Practica aceasta s-a generalizat pe întreg teritoriul românesc.

Articolul 10 din Convenția de armistițiu, încheiată în septembrie 1944 cu URSS, prevede: „Guvernul român trebuie să facă în mod regulat, în monedă românească, plățile cerute de Înaltul Co-

mandament aliat (sovietic) pentru îndeplinirea funcțiilor sale...”. O anexă secretă la art. 10 din Convenție stipulează: „Guvernul român va retrage și răscumpăra, în limite de timp, și potrivit condițiilor pe care Înaltul Comandament aliat (sovietic) le va specifica toate monedele deținute pe teritoriul românesc și emise de Înaltul Comandament aliat (sovietic) și va înmîna moneda astfel retrasă, fără plată, Înaltului Comandament aliat (sovietic)”.

În baza acestei stipulații Comandamentul armatei roșii a emis pe piața românească așa-zisii lei de război, în cantități după bunul plac. Aceiași sistem a fost folosit în Ardealul de Nord, cu pengă — monedă maghiară — și chiar cu rubla. Pe piață a ajuns o întreagă maculatură monetară, cu care s-a destabilizat viața financiară a țării. Aceste monede puteau fi tipărite de oricine, ele nu

aveau o consistență fizică adecvată. Cu banii fabricați, pînă și la rotativă, rușii au cumpărat bunurile românești, golind piața. Statul român a răscumpărat, de la sovietici, imense sume de bani, la cursul de schimb de 1:5 — un leu rusesc la 5 lei autentici, iar rubla la cursul de 1:100 — o rublă la 100 de lei autentici. În acest mod, cu lei fabricați rușii au cumpărat bunuri materiale românești, iar românii au cumpărat lei-maculatură de la sovietici, după care acești bani, fabricați ca monedă de război, au fost restituiți armatei sovietice. Vorba aceea: „și bătut și... cu banii luați”.

Menționăm că prin Convenția de armistițiu România era obligată să plătească URSS-ului despăgubiri de război în valoare de 300 milioane de dolari SUA. La acea dată cursul de schimb era de 187,60 lei la un dolar.

În perioada septembrie 1944 — 31 martie 1945, România

a achitat URSS-ului 935 milioane de dolari, în mărfuri, servicii și schimbul monedei de război editată de armata roșie. În plus, s-au mai achitat 150 milioane de dolari, sumă pusă la dispoziția Înaltului Comandament sovietic, în strictă conformitate cu prevederile art. 10 din Convenția de armistițiu. Iar în valorile arătate nu sînt cuprinse bunurile luate prin rechiziție de către armata roșie...

Deși România s-a achitat față de URSS de datoriile impuse prin Convenția de armistițiu din septembrie 1944, în loc de 300 milioane de dolari plătiți de patru ori mai mult, guvernul sovietic a pretins ca livrările de bunuri și întreținerea armatei roșii să se prelungească încă 6-8 ani. În realitate, armata sovietică a părăsit România în 1958, după o staționare de 14 ani, pe cheltuiala poporului român. Prin articolul 30 al tratatului de pace, încheiat

la Paris în anul 1947, se prevede ca România să renunțe „la toate reclamațiunile de orice fel împotriva Puterilor Aliate”, iar pentru rechizițiile făcute de sovietici pe teritoriul românesc guvernul de la București să verse, în lei, o despăgubire echitabilă celor în cauză. Și apoi, „guvernul român își va asuma deplina răspundere pentru întreaga cantitate de monedă militară aliată (sovietică) emisă în România de către autoritățile militare...”.

Vasile GIURGIU
veteran de război

(va urma)

ERATĂ: Printr-o regretabilă omisiune, în articolul „Imperiul rusesc...” din nr. 314/28.02.1992, s-a strecurat o neconcordanță. În aliniatul doi, rîndul zece, se va citi: „Generalul Iuzov (...) a forțat migrarea găgăuzilor din Bulgaria în sudul Basarabiei”.

În ziarul nostru nr. 290 din 25 ianuarie 1992 am publicat un amplu interviu cu părintele Vasile Țepordei — unul din sutele de mii de români basarabeni și bucovineni deportați în Siberia.

Acum, prin bunăvoința autorului, începem publicarea, în foileton, a cărții domniei sale **Pohod na Sibir** — carte aflată la editură — în care sînt descrise suferințele celor ce au avut nefericirea să cunoască, fără voia lor, gulagul sovietic.

Din rațiuni ușor de priceput am intrat, cu publicarea cărții, direct în subiect, de la momentul arestării autorului — septembrie 1948 — în București.

Textele omise au fost puse în paranteze drepte: [...] și nu s-au operat nici un fel de modificări față de manuscrisul dactilografiat.

REDACȚIA

VASILE ȚEPORDEI

POHOD NA SIBIR

Calvarul vieții mele

În timp ce frămîntam aluatul în bucătărie, de la etajul II aud o voce: „aici locuiește Vasile Țepordei?”. Vecina Maria Mateescu le-a răspuns că sînt în bucătărie. M-am pomenit cu doi tipi dînd buzna peste mine în bucătărie. Era un român și un țigăn. Amîndoi erau îmbrăcați în civil. Românul se vedea că este un tinerel abia intrat în serviciu. Celălalt avea o înfățișare de bătaș de meserie. Mi-au spus că sînt de la securitate și că trebuie să merg cu ei să dau o declarație. Mi-au făcut o percheziție sumară. Se vedea că sînt noi în meserie. În sertarele biroului aveam două buletine: unul pe numele Vasile Țepordei și altul pe numele de Teodor Pandele. Mai aveam acolo și vreo 10 ștampile cu care făceam acte pentru refugiații ce erau urmăriti de către sovietici. Arătam în altă parte că fusesem la Comisariatul Refugiaților, mai tirziu Ministerul Refugiaților, unde făcusem zeci de mii de acte, prin care arătam că cel în cauză fusese refugiat la 28 iunie 1940 și conform uzului, sovieticii luau în considerație adevăratele și nu-i mai ridicau.

Cînd s-a desființat Ministerul Refugiaților am procurat vreo 10 ștampile ale primăriilor distruse de război: Costești-Tutova, Podul Iloaiei — Iloaiei — Iași etc., etc. Cu ajutorul acestora confecționam acte de refugiați cu care salvam atîtea familii.

Ei, pe toate acestea cei doi veniți nu le-au observat.

M-am îmbrăcat în haine preoțești, mi-am luat buletinul de populație și în acest timp a apărut soția Lidia cu Valentin. Cînd au văzut perechea care mă însoțea au încremenit. Și-au dat seama de situație. Mi-am făcut semnul crucii și am coborît în stradă însoțit de cei doi. M-au urcat într-un Jepp și m-am pomenit în curtea fostei primării de albastru, de pe Calea Rahovei, colț cu str. 11 Iunie.

Trebuie să mărturisesc că teama că voi pierde libertatea o purtam în sufletul meu de mai mult timp. Vedeam că dispar, unul cîte unul, dintre vechile personalități de vază ale țării. Nu mai vorbim de oamenii politici. Eu nu făceam parte dintre oamenii politici. Nu făcusem politică de partid și scrisesem toată viața împotriva lor.

Auzisem că au fost arestați foștii miniștri, conducători de instituții favorabile regalității, directori și proprietari de edituri etc. etc. Toate acestea mă puneau pe gînduri. O refugiată din U.R.S.S., cunata preotului Ioan Savca, secretarul Internatului Teologic din București, mi-a spus categoric — voi fi arestat de ruși. În U.R.S.S. ea lucrase în cadrul N.K.V.D.-ului. Aceștia nu iartă pe nimeni. Ea știa că eu scrisesem împotriva lui I.V. Stalin și deci după părerea ei eram vizat de organele N.K.V.D.-ului. Mă vor urmări pînă cînd le va veni momentul oportun pentru arestare. „Ei urmăresc persoane ani de-a rîndul pînă se decid s-o ridice. De lăsat însă n-o lasă”. Să fie siguri că nu voi scăpa de ei. De aceea fusesem tot timpul îngrijorat. Parcă nu mă simțeam în libertate, deși de la 23 august eu nu mai scrisesem și nici numai întreprinsesem nimic împotriva sovieticilor. Se vede însă că eram în obiectivul lor. Cînd am coborît în subsolul Securității din Calea Rahovei toată frica mi-a dispărut. Nu mă mai teamam de nimic. Am fost luat în primire de un tip mai în vîrstă. Mi-a luat actele, cureaua și mi-a întocmit un fel de scurt rechizițoriu, eu datele biografice. Totodată cu mine mai fusese adus și un cunoscut al meu din anul 1934. Era Vasile Mindru din Iași, fost administrator al Cinematografului Sidoli. Îl cunoșteam de prin anul 1934 cînd eram secretar administrativ al Astei Basarabiei. El venise la Chișinău cu trei evrei, proprietarii cinematografulor Sidoli și Felix. Au făcut o tranzacție cu Astra Basarabiei care era scutită de impozit față de stat. Astra a delegat pe Vasile Mindru ca să conducă cele două cinematografe în calitate de administrator. În acest mod cinematografele făceau o economie de vreo două milioane lei pe an.

Astra Basarabiei primea 300 000 lei pe an pentru această tranzacție. Afacerea a durat pînă ce a fost înghițită de „Fundatiile Regale”. Eu am plecat de la Astra Basarabiei, dar contractul a continuat pînă prin anul 1938.

De atunci îl cunoșteam pe Vasile Mindru. Era întreprinzător și descurcător. L-am recunoscut imediat, deși nu-l mai văzusem de mulți ani.

Cel ce ne lua în primire a observat privirile noastre și ne întrebă dacă nu sîntem frați. Vasile Mindru i-a tăiat-o scurt: „Nici nu-l cunosc”. Așa a rămas. Pe mine m-au depus într-o celulă întunecoasă. Becu era ars. La intrare observasem că era cineva înăuntru. După ce se încuie ușa el se prezintă: „Sînt legionarul Paraschiv din comuna Bolintin și fac parte din organizația de Ilfov. Sîntem aduși aici de la Văcărești, împreună cu legionarii de la STB și Malaxa. Sîntem închiși mai de mult timp. Acum ne anchetează”. M-a întrebat cine sînt și pentru ce sînt adus aici. I-am răspuns. Imediat a bătut în țeava caloriferului și a anunțat numele și cauza mea. N-a durat nici 5 minute și deținuții din toate celele au început să cînte „Tatăl nostru”. Răsuna închisoarea. Au apărut gardienii și au început să țipe, dar legionarii cîntau înainte. Nu s-au oprit pînă ce nu au terminat.

Ancheta

La ora 9 seara am fost condus la anchetatorul Done. Abia primise uniformă de sublocotenent pe care o măsura și o îmbrăca. Mi-a ordonat să scriu autobiografia cît mai detaliat. Să scriu tot ce am făcut în viața mea. I-am răspuns că mi-ar trebui multe zile ca să descriu viața mea. El mi-a răspuns: „Scrie ce știi și ce-ai făcut”.

Am început să scriu. El își admira uniformă. Am scris vreo două ore. Obosisem. Tot admirîndu-și noua uniformă, Done uitase de mine. Cînd s-a plictisit mi-a luat foile și chemînd santinela m-a trimis în celulă. A fost cea mai grea și apăsătoare noapte din viața mea. M-am visat pe meleagurile nașterii, copilăriei și tinereții mele. Am visat-o pe

mama că îmi dădea să mîncine și mă mîngia. Cînd m-am trezit și mi-am dat seama unde sînt sufletul meu s-a îndurerat.

Am stat cu Paraschiv în acea celulă mai multe zile. Done m-a chemat și mi-a tras cîteva înjurături, pentru că nu scrisesem tot în declarație. Cercetase el la Biblioteca Academiei și constata din colecțiile ziarelor că eu am scris mult mai mult decît am arătat. I-am spus că acolo este vorba de o activitate de ani de zile. M-a înjurat și m-a trimis în celulă.

Peste cîteva zile m-a chemat Done și mi-a cerut să declar cine sînt colaboratorii mei de la Raza și Basarabia. I-am răspuns că cele mai multe articole din Raza erau scrise de mine și semnate cu diferite pseudonime. Mi-a cerut să fac o caracterizare a colaboratorilor. I-am răspuns că erau majoritatea colaboratori externi, dar eu nu le cunoșteam antecedentele și nici activitatea. Aproape tot ziarul îl scriam eu.

La Basarabia, care a apărut mai mult la București, majoritatea colaboratorilor erau din capitală. Ziarul era redactat sub îndrumarea Ministerului Propagandei, Serviciul Gazetelor. Datorită acestei atitudini și declarații n-a fost arestat nimeni dintre ziaristii de la Raza și Basarabia. M-au mutat în altă celulă. Aici am întîlnit pe ieșeanul Vasiliu Alexandru și bucureșteanul Ion Ion. Primul era legionar de la Malaxa, iar al doilea se plîngea că nu este legionar și este arestat pe nedrept. Făceam rugăciuni cu toții.

Deținuții obișnuiau să vorbească între ei cu ajutorul țevii de la calorifer. Cei care soseau, noi, le povesteau celor vechi ce se petrece afară. Legionarii se cunoșteau între ei și transmiteau vești de la familiile și cunoscuții. În celula vecină cu noi a apărut o persoană nouă. Spunea că îl cheamă Ibrăilescu. Se îmbrăca în costum național și ne propunea să scriem acasă și el le va transmite familiei. Peste vreo două săptămîni m-am pomenit că a fost adus în celula vecină și colegul meu, preotul Sergiu Roșca, fost redactor la Raza și Basarabia. Ibrăilescu, care mi se plîngea prin convorbirile țevii că este arestat pe nedrept, cînd a sosit părintele Roșca l-a luat imediat în primire. L-a instruit cum să vorbească prin telefonul țevii, i-a pus fel de fel de întrebări și l-a pus să vorbească cu mine. Părintele Roșca a vorbit cu mine, dar mi-a spus că este obosit și vrea să doarmă. Am înțeles că Ibrăilescu este suspect. Era turnător. A luat de la mine o notă pentru a o trimite acasă, dar a doua zi mi-a arătat-o anchetatorul Done. Deci ne-am lămurit cu Ibrăilescu: era turnător de meserie.

M-au scos din celula mică și m-au transferat în una mare. Acolo am întîlnit pe Bănică Dumitrescu, fost cîntăreț la biserica Capra, inginerul Pîrvolescu de la Malaxa, fostul inspector de siguranță Speriatu, un fost chelner bulgar și mai mulți tineri macedoneni acuzați că ar fi fost în legătură cu partizanii din munți. Într-o seară au fost aduși mai mulți arestați printre care și un bucovinean, care fusese arestat de ruși și fugise de sub escortă. Stătuse ascuns mai mult timp la o rudă în București, dar a fost divulgat, arestat și încarcerat pentru a fi predat rușilor. El plîngea și spunea că mai bine se omoră decît să ajungă pe mina rușilor.

Bănică Dumitrescu, cu vocea lui dulce cînta doine și bucăți patriotice de țî se rupea inima.

Un gardian dintre cei vechi pe numele de Fănică avea o atitudine mai mult decît cea de frate. Dădea tuturor fumătorilor țigări pentru a-și mai potoli suferințele. Aveau macedoneni erau bătuți crunt la cercetări. Tinerii răni pe spate și la picioare. Îmi era milă de ei. Noaptea le puneam comprese cu apă rece. Mi-am rupt două cămăși pentru a confecționa cîrpe pentru comprese.

(va urma)

PIERDERI

• Pierdut Carnet de muncă eliberat de Întreprinderea în și Cinepă Cîrța, pe data de 10 ianuarie 1992, pe numele Faur Voichița. (386)

• Pierdut legitimație de serviciu, eliberată de ICEMENERG Sibiu, pe numele Tironică Atena. O declar nulă. (385)

VINZARI-CUMPARARI

• Vînd Mercedes 200 Diesel, stare ireproșabilă. Telefon 924/4 95 28. (391)

• Cumpăr pipe și tutun pentru pipă. Telefon 179 27, după ora 16. (P.G.)

• Vînd Dacia 1300, an fabricație 1984. Preț 500 000 lei. Informații telefon 3 40 78 — dimineața. (388)

• Vînd autocamionetă Mercedes 7 tone. Informații, telefon 924/7 27 88. (365)

• Vînd Opel Ascona, fabricație 1979, preț negociabil. Telefon 3 09 38. (MP)

• Vînd vin, calitate superioară, 500 l. Telefon 7 27 93. (PG)

Mica publicitate

Vindem pe bază de comandă:

- frigider, congelatoare (toate mărimile);
- televizoare color NEI;
- resouri gaz.

ATENȚIE: Comenzile se primesc în Sibiu, str. Siretului, bl. 1, ap. 22 și se onorează în 24 ore. Telefon 4 33 95. (364)

DIVERSE

BRAVO S.A. vă oferă excursii în:

— CHINA

1. Beijing; 2. Shanghai — 7 zile. Plecări: 2, 9, 16, 23, 30 aprilie 1992.

— THAILANDA — 8 zile. Plecări: 1, 8, 15, 22, 29 aprilie 1992.

— ISTANBUL — în fiecare miercuri, ora 21. Telefon 1 14 95, 2 77 02. (384)

• TRANSPORT 2-3 persoane în Germania pentru zi-

lele de 7-8 martie 1992. Telefon 4 38 37, 3 92 27 — seara. (390)

• DORIȚI?

— să faceți școala de șoferi?

— să fiți bine pregătit teoretic și practic de personal cu studii superioare?

— un serviciu complet, competent și avantajos?

— să beneficiați de un tarif la posibilitățile dumneavoastră?

— să plătiți școala în rate?

— să vă verificați cunoștințele pe chestionare la cursurile de legislație?

Sunați la telefon 924/2 46 00, zilnic, orele 7-16, sîmbăta, orele 9-12, str. Rahova, bl. 26, ap. 3 (zona Piața Rahova). (261)

• Firma „PROLANS. Serviciu Kodak, dezvoltare gratuită și garantată în 24 h. Proce- C.41.

Centre de primire a filmelor (C. 41), pentru dezvoltare și executarea de fotografii:

— Mag. Chimicale „AR-CHIM”, str. A. Iancu nr. 2;

— Mag. „PISICA NEAGRĂ”;

— Recepție Hotel „Bulevard”. (64)

DECES

Cu inimile zdrobite de durere anunțăm moartea celei ce a fost soție, mamă, bunică și străbunică, eduo. **SAFTA BALTEȘU** — 79 ani —

Înmormîntarea în 4 martie 1992, în Bradu. (389)

Familia

Firma

„Woodwork”
S.R.L. Sibiu

• VINDE SICRIE ȘI FURNITURI (inclusiv duminică).

Sibiu, str. Bahluiului nr. 7 (între cimitir și I.T.S.): (85)

Societatea comercială
STRĂZI ȘI PODURI S.A.
Sibiu

str. Autogării nr. 5-7

ORGANIZEAZĂ în data de 10.III. 1992, ora 10, la sediul societății din municipiul Sibiu, str. Autogării nr. 5-7, licitație pentru vânzarea chioșcurilor metalice folosite cu ocazia Crăciunului în orașul copiilor din Sibiu. Sînt amplasate în parcare din fața Hotelului Bulevard Sibiu — fostă „Cazarma 90”.

Chioșcurile sînt confecționate din metal, sînt foarte practice și elegante și asigură prin construcție securitatea bunurilor depozitate în ele, se pretează la o activitate comercială modernă și civilizată.

Prețul de strigare este de 375 000 lei/bucată.

Participanții la licitație sînt obligați a depune la casieria unității o garanție de 10% din prețul de strigare. (86)

„Barul Ancuței”

cu sediul în Mediaș,

str. Republicii 16 (centru),

vă invită în fiecare noapte la un program plăcut cu muzică video-audio, băuturi alese la prețuri rezonabile.

Vă așteptăm!

(62)

PROGRAM

Marti, 3 martie 1992

10.00 Actualități • Meteo.
10.20 Calendarul zilei. 10.30 Canal France International.
11.40 Bulgaria contemporană.
11.55 Ora de muzică. 12.45 Interferențe. 13.15 Muzica pentru părinți. 13.45 Imagini din

Maroc. 14.00 Actualități. 14.20 Tradiții. 14.30 Avangardă TV. 14.55 Preuniversitaria. 15.30 Telescoala. 16.00 Muzica pentru toți. 16.30 Conviețuiri. 17.00 Actualități. 17.05 Repere transilvane. Emisiune realizată de Studioul de Radioteleviziune Cluj. 17.35 Recital. 18.00 Salut, prieteni! 19.00 Studioul economic. 19.30 Desene animate. Alice în Tara minunilor. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Telectinemateca. RAN (Japonia — Franța, 1985). Premieră pe tară. 23.30 Crînică Parlamentului • Actualități. 24.00 Cultura în lume. 0.30 Jazz-fan. 1.00 Închiderea programului.

MIVO-TAXI

cu cel mai mic tarif din Sibiu, anunță că în zilele de 7 și 8 martie 1992, reprezentantele sexului frumos beneficiază de 25 la sută reducere, respectiv 30 lei/km și 15 lei pornirea. (387)

REFERENDUM

Titograd — După ce sîmbătă a început un referendum de două zile în Bosnia-Herțegovina, în care se va opta sau nu pentru independență, duminică s-a desfășurat în Republica Muntenegru, alt referendum, pentru încorporarea sau nu în Serbia Mare, precum și revenirea la numele orașului, Podgorița, cum se numea pînă în '45 Titogradul.

Ideea lui Milosevici (președintele Serbiei) de a organiza referendumurile a fost contestată de o parte din populație care acuză că buletinele de vot au astfel formulate întrebările, încît ar influența să se voteze pentru o nouă federație iugoslavă. Oricum sîrbii și muntenegrenii sînt etnii diferite.

Momir Bulatovici (președintele Muntenegrului) a anunțat că va demisiona dacă se va opta împotriva independenței. Și Alija Izetbegovici (președintele Bosniei-Herțegovina) s-a pronunțat pentru independență.

FLASH

• Un nou atentat al I.R.A. s-a produs sîmbătă seara în centrul Londrei, în apropierea Procuraturii Generale de Stat. Explozia bombei a produs rănirea unei femei. Într-un atentat care a avut loc vineri într-o gară din Anglia au fost răniți 28 de oameni. I.R.A.

și-a asumat răspunderea pentru atentatul de vineri, motivînd că în felul acesta va forța includerea problemei irlandeze pe agenda campaniei electorale.

• **Tînărul premier bulgar**, Filip Dimitrov (35 ani), lider al Uniunii Forțelor Democratice (după înlăturarea lui Petăr Beron — fost informator al Direcției a 6-a a Securității) a început de ieri o vizită de o săptămînă în S.U.A.

• **Bătrînul președinte albanez**, Ramiz Alia (72 ani) nu și-a schimbat simpatiile odată cu schimbarea guvernului. O felicitare pentru Fidel Castro (Cuba) l-a avut ca expeditor pe Alia. Un general de pe vremea lui Hodgea este ministru de externe. Un zvon că Albania nu mai are mîncare decît pentru 5 zile a declanșat din partea unor mulțimi înfometate jefuirea magazinelor alimentare. Mulți muncitori se mulțumesc (fără a munci) cu un salariu egal cu venitul de pe o zi al unui bisnițar.

• **Andrei Kozirev** (ministru de externe al Rusiei) și-a continuat turneul african sosind duminică în Egipt, după Republica Sud-Africană și Angola.

• **Experți în industria nucleară** din fosta U.R.S.S. sînt racolați de Irak, pentru a-i folosi în domeniul militar — cu un salariu de 10 000 dolari/lună, 50 de specialiști sovietici lucrează deja în Irak — de zău la ziarul „Morgenpost” din Dresda (Germania).

Irakul a respins hotărîrea Consiliului de Securitate al O.N.U. de a permite distrugerea instalațiilor de arme de nimicire în masă.

S.U.A. nu exclude o nouă acțiune militară pentru a contracara ambițiile fanaticului S. Hussein.

Rubrică de Emil PORIME

LA FLUIERUL FINAL

RII TG. JIU 26-28 (11-14)

Dacă nu vedeam partida înclinam să cred, că handbaliștii din Copșa Mică au făcut un nou cadou oaspeților.

Dar de data asta, elevii lui Viorel Răpciugă au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a-și adjudeca victoria. Greșile în apărare, pripeala în fazele decisive, la care a contribuit și un arbitraj pâr-

Sport... Sport...

tinitor în favoarea oaspeților, au fost pentru handbaliștii noștri, atuuri care au cîntărit greu în balanța partidei. Au marcat: Pastramă 10, Barta 7, Palade 4, Hermestader 3, Bujor 1, Popa 1.

CARPAȚI MIRȘA — METALUL LUGOJ 25-17 (10-7)

Un joc cu multe faze de handbal autentic, în care elevii lui Serafim Drăgan și Victor Cornea au fost mai buni.

Gazdele cu lotul complet, au fost tot timpul la cîrma partidei, intrarea unor piese de bază accidentate a fost de bun augur.

Păcat, că jocul rezultatelor, arbitrajele și sumele de bani vehiculate pe ascuns de cei ce le au, sînt încă criterii de apreciere și promovări în fazele superioare.

Au marcat: Vătafu 7, Csa-var 5, Tomuția 4, Drăgușin 4, Andraș 3, Pető 1, Duță 1. Odată cu primele zile ale lui mărțisor, a intrat în activitate și sportul rege.

Startul l-a făcut campionatul județean, unde bătaia pentru promovare în divizia B și rămînerea în noua organizare a ediției viitoare, este acerbă.

La Mirșa, dublă victorie a echipei locale în înfruntarea cu cefeștiștii sibieni. Juniorii lui Petre Purima din nou au învins detașat, pentru ca în meciul celor mari, cu greu, mîrșenii prin golul bătrînului Burciu au reușit să se detașeze. În municipiul de pe Tîrnăvă, echipa litoralului a administrat o usturătoare înfrîngere gazdelor. Și cînd mă gîndesc la promisiunile gazdilor pentru retur, începe să mă ia cu frig.

Surpriza de la Timișoara a deschis seria altora, pe care le-a înregistrat Cupa României. Interștii, învinși la lovituri de 11 metri.

Atenție, duminică cu echipa lui Bondrea nu-l de glumit. Asupra pregătirii psihice a jucătorilor noștri, trebuie încă insistat.

Marcel BALOMIR

Începînd cu data de 3 martie 1992, rubrica Sport a ziarului nostru vă stă la dispoziție cu tot ce vă interesează din mișcarea sportivă sibiană. Puneți întrebări și vă vom răspunde! Redacția